

het geloof, te verdiepen in de kennis, te verhelderen in het inzicht, te verinnigen in de liefde tot den naam en de zaak des Heeren, tot Zijn kerk en Zijn waarheid, tot de belijdenis, die hun als een kostbaar pand van de vaderen overgeleverd is.

Het is dit jaar 92 jaar geleden, dat Ds van Raalte naar Amerika toog om daar met zijn „Afgescheidenen” een nieuw vaderland te zoeken.

Gij komt er veel gemakkelijker dan hij en uw taak zal niet zoo moeilijk zijn.

Gij moogt op de grondslagen, welke deze oude voortrekkers legden, verder bouwen en... uw arbeid beweegt zich principieel in dezelfde lijn.

Trek deze lijn maar scherp en thetisch.

En... zend ons ook eens eenig bericht in „De Bazuin”, b.v. onder het hoofd: Van een ander erf. Onze gebeden en beste wenschen geleiden u op uw tochten en wij vergeten ook uw gezin niet.

Vaarwel en tot weerziens.

Wees Gode bevolen.

Met hartelijke groeten namens de lezers van „De Bazuin”:
K. D.

Oprechtheid, vrede, waarheid, rust.

In zijn „Algemeen Overzicht” over het kerkelijk leven in 1938 schrijft Prof. Dijk o.a.:

Het jaar 1939 kan een gewichtig en zegenrijk jaar worden, wanneer de Synode van Sneek er in mag slagen wijze en rechtvaardige beslissingen te nemen.

Ik waag mij aan geen enkele voorspelling.

Alleen spreek ik den hartelijken wensch uit, dat een ieder zich beijvere om zooveel mogelijk de oprechtheid en den vrede, de waarheid en de rust te dienen.

Wat ons zeker schaden zal is alle gejaagdheid en wantrouwen; en wat funest is voor ons kerkelijk leven is elke poging om door „te werken achter de schermen” de zegespraal van eigen standpunt te bevorderen of te weren wat men, wellicht terecht, vreest.

Voor al zulke geheimenissen beware ons God.

Hij doe in 1939 zijn aangezicht in genade over onze Kerken lichten en beschame alle vrees, die menig hart vervult en hier en daar ook uitgesproken wordt.

In Zijn genade en in de onderworpenheid aan Zijn Woord ligt alleen onze kracht.

Zoo zullen we afscheid nemen van 1938 en 1939 begroeten.

Met volle instemming neemt „De Reformatie” dit over. Vooral dat „werken achter de schermen” heeft „De Reformatie” altijd hardgrondig verfoeid.

In de „Kerk des Heeren” geen diplomatie of tactiek, geen politiek of kansberekening! Waar de „Kerk des Heeren” is, is geen „kans”.

Waar men „kansen berekent”, heeft men de Kerk uit het oog verloren.

Nee geen „werken achter de schermen”, maar een publieke behandeling van de zaken der Kerken voor het open front aller Kerken.

Niet te veel klagen.

„Pro Ecclesia” had vorige week een gesprek met het „Calvinistisch Weekblad”.

Het „Calvinistisch Weekblad” had n.l. zonder commentaar overgenomen een klacht van Ds J. Douma van Britsum, dat de menschen der „nieuwere opvattingen” caricaturen maken hunner opponenten.

„Pro Ecclesia” betreurt terecht de niet bewezen klacht en derzelver overname. Vooral daarom, omdat in hetzelfde nummer van dat Weekblad met zooveel instemming enkele uitspraken van Dr Wurth worden aangehaald, die den juiststen weg aanwijzen.

Het „Calvinistisch Weekblad” schreef over Dr Wurth's stukje het volgende:

Even ernstig zijn de opmerkingen, die Dr Wurth in „Ons Kerkblad” (Katendrecht) maakt. De atmosfeer in onze kerken, zoo zegt hij, wordt steeds meer geladen.

Was het nu een strijd uitsluitend om de waarheid, dan mochten wij dien niet vermijden. Maar Dr Wurth vreest, dat het minder om de waarheid zelf dan om haar theologische formulering gaat. Wel acht hij die formulering belangrijk, maar wil de theologie daar over denken, dan dienen de vraagstukken ernstig, rustig en zonder voorbarigheid doorgedacht. Dat gebeurt, vreest Dr Wurth te weinig. Daardoor ontstaan misverstanden. En er ontstaan groepeerings, niet op principieele gronden, maar rondom bepaalde leiding-gevende figuren. En het gevolg is, dat zoo het katholieke karakter van Christus' Kerk ernstig gevaar loopt.

Dr Wurth vergelijkt dit met den toestand ons geteekend in 1 Cor. I.

Dr Wurth wil niet alle theologische discussie den pas afsnijden. Maar ze moet op ander plan gevoerd. Ze dient uit te gaan van Paulus' woord „alles is Uwe” en „doch gij zijt van Christus”. Groote- en kleinzielige kwestietjes moeten onderscheiden. „En vooral, heel onze discussie moet plaats vinden in gebondenheid aan Christus”.

Mogen deze wijze woorden onder ons behartigd worden!

„Pro Ecclesia” geeft dit onderschrift:

Dat de toestand in onze kerken steeds meer geladen wordt, zal wel niemand ontkennen. Met diepe teleurstelling moet het geconstateerd worden. Maar we komen dien droevigen toestand niet te boven door eenige algemeene opmerkingen. We zullen alleen triumpheeren, als zeer concreet op bekeering aangedrongen wordt op bepaalde overtredingen van het gebod van onzen Heere Jezus Christus.

Als het „Calvinistisch Weekblad” dat eens doen ging! Als heel onze kerkelijke pers dat eens doen ging. Als heel de kerkelijke pers — om een voorbeeld te nemen — als één man de overname van het artikel uit „The Banner” in „De Heraut” had afgekeurd, dan zou „De Heraut” zich heusch wel eens bedenken nog

eens door dergelijke overname den vrede der kerken te verstoren. Maar wat helpen die slagen in de lucht? Wat baat dat spreken in het algemeen? Wat baat het bovendien, als de indruk gewekt wordt, dat in een „neutraal” blad steeds één kant in bescherming genomen wordt?

Het doet mij van harte leed, dat deze rubriek in het „Calvinistisch Weekblad” op deze wijze maar blijft doorgaan. Het werkt er ten eerste aan mede, dat de toestand zich steeds verscherpt gaat. En dat gaat toch in tegen de begeerte der redactie.

Overigens klage men niet te veel. Als ik er alleen maar aan denk, welke boeken in den laatsten tijd verschenen, dan mogen we wel zeer dankbaar zijn voor al het goede, dat de HEERE ons nog wil geven. Ik denk aan het geniale boekje van Dr K. Sietsma over de 12 artikelen! In alle opzichten een fijn en voornaam werk. Ik denk aan de preeken van Calvijn, door Ds van der Vegt en Ds Douma uitgegeven. Heerlijk, als die preeken onder ons volk komen. En wat heeft Ds van der Vegt een schitterende inleiding aan de preeken vooraf doen gaan.

Ik denk aan het Handboek van Prof. Honig. God is zeer genadig geweest voor onze kerken, waar Hij Prof. Honig vergund heeft, dit werk te voltooien. Hoe verheugd zal onze Professor zijn, als hij naar dit boek zien mag? En hoe zullen zich met hem al zijn discipelen verheugen? Zou Prof. Honig wel eens leerlingen gehad hebben, die hem niet liefhadden? Ik denk het niet. Nu krijgen zij hem nog meer lief, nu dit boek hun dietaten vervangen kan, die zoo zachtjes aan versleten waren door het menigvuldig gebruik, dat ervan gemaakt werd bij hun voorbereiding voor Catechismuspreken, bij hun voorbereiding van examina (actief en passief), bij de voorbereiding van hun catechisaties enz., enz. Dit boek zal wel langen tijd HET handboek blijven voor predikanten, studenten, onderwijzers, flinke leden onzer jeugdverenigingen, enz.

En vanmorgen (19 Dec.) bezorgde de post bij mij Kronieken van Noordzijl. Ik las de inleiding door met groote dankbaarheid om al het materiaal, dat gegeven wordt. Kronieken, het boek des verbands, dat is de korte inhoud.

En tegelijk met Kronieken kwam een boek van Ds Woelderink over het doopsformulier; één bewijs, dat men ook in den Gereformeerden Bond wil vragen naar de reformatorische visie.

Ik noemde enkele boeken van den laatsten tijd. Ik zou veel meer kunnen noemen. En ik zou kunnen wijzen op de waardeering der boeken, tot buiten de grenzen toe. (Hoe waardeerd was „Theologie der Gegenwart” voor Veldkamp's: de boer van Tekon!) De Heere heeft ons nog niet verlaten.

Maar... we zullen zeer toezien. Dat we toch het lichaam van Christus niet verder uiteenscheuren!

Wat die vrees van Dr Wurth voor „groepeerings”, voor „partijvorming” betreft — ik geloof niet, dat die, zoo als Dr Wurth het bedoelt, gegrond is.

Wie van de „leidende figuren” zou zich er voor willen leenen „partijhoofd” te worden? Ze haten dat gedoe allen!

Wie van de „volgelingen” wil werkelijk partijvorming? Het is bekend, dat ieder — een enkele verwaande uitgezonderd misschien — dat haat en schuwt. En we moeten dat gelooven van hen. Allen willen de Schrift beter verstaan, haar consequenter gehoorzamen. Ze willen gemeenschappelijk vechten tegen invetenden afval.

Er is wel een ander gevaar! En ik weet zeker, dat Dr Wurth dit ook ziet en met alle kracht wil bestrijden.

Niet, dat partijen zich zullen vormen — maar wel, dat ze tegen den wil der betrokkenen worden gemaakt.

Niet, dat sommigen zich op sectarische wijze aan een „persoon” hechten en hem tot partijhoofd maken — maar wel, dat sommigen met een „leidende figuur in een verband worden gezet, dat ze zelf verfoeien.

We moeten bepaalde menschen niet typeeren als Heppianen of Kuyperianen. We moeten niet spreken van Pro-Ecclesia-menschen of een Reformatie-groep.

Dat is het bederf.

Wie zoo spreekt maakt partijchap.

Zeggend, dat anderen zich isoleeren, isoleert hij zichzelf van hen.

Partijchap verwijtend, stoot hij ze aan.